

Sisällys

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE.....	2
2. SAARIJÄRVEN KAUPUNKIKONSERNI JA KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA	2
3. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS	3
4. KONSERNIOHJEEN HYVÄKSYMINEN JA KÄSITTELY	3
5. KONSERNIN OHJAUS JA JOHTAMINEN	4
6. EDUSTAJAT TYTÄRYHTEISÖJEN HALLINTOELIMISSÄ.....	4
6.1 Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten valinnassa huomioitavat seikat	4
6.2 Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten valintamenettely	5
6.3. Yhtiön hallituksen tehtävät.....	5
7. TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINNAN SEURANTA.....	5
7.1. Raportointi.....	5
7.2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	5
7.3. Kaupungin yhteyshenkilöt	6
7.4. Tytäryhteisöjen tilintarkastajat	6
7.5. Tytäryhteisön neuvotteluelvoite	6
7.6. Esteellisyys kuntakonsernissa.....	7
8. KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS	7
9. RAHOITUS	7
10. HENKILÖSTÖPOLITIikka	8
11. HANKINNAT	8
11.1. KONSERNIN SISÄISET HANKINNAT JA PALVELUT.....	8
12. TIEDOTTAMINEN JA TIETOJENSAANTIOIKEUS.....	9
13. HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA KONSERNIYHTEISÖISSÄ.....	9
13. TARKEMMAT MÄÄRÄYKSET	9
14. VOIMAANTULO.....	10

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeet ovat olennainen osa kaupungin omistajanohjausta, jolla kunta omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa konserniin kuuluvan yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Konserniohjeen tavoitteena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisöille asettamien omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja kuntalain edellyttämällä tavalla.

Tässä konserniohjeessa määrätään

- kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudenturvaamisesta;
- velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- konsernin sisäisistä palveluista;
- kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

2. SAARIJÄRVEN KAUPUNKIKONSERNI JA KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA

Saarijärven kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön, joka toimii alakonsernin emoyhtiönä, tulee huolehtia siitä, että konserniohjetta sovelletaan myös sen tytäryhteisöissä, ellei osakassopimuksista muuta johdu.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

Tytäryhteisöt	KAUPUNKI	KONSERNI
SSYP Kehitys Oy	100,00 %	100,00 %
SSYP Kiinteistöt Oy	100,00 %	100,00 %
Saarijärven Kaukolämpö Oy	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalo	71,79 %	94,03 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalo	50,10 %	50,10 %
Kiinteistö Oy Pylkönmäen Säästötori	50,18 %	50,18 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut	100,00 %	100,00 %
Tyttären tytär		
Kiinteistö Oy Saarijärven Liikennekeskus Oy	0,00 %	100,00 %

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyrittäjä ja osakkuusyrittäjä. Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

	KAUPUNKI	KONSERNI
Saarijärven Vesihuolto Oy	36,60 %	36,60 %
Pohjoisen K-S Verkkopalvelut Oy	29,79 %	29,79 %
Sammakkokangas Oy	29,83 %	29,83 %
Visio-säätiö	41,67 %	47,19 %
Asunto Oy Pylkönmäen Ilola	32,14 %	32,14 %
Asunto Oy Saarijärven Mäntyrinta	49,38 %	49,38 %

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

	KAUPUNKI	KONSERNI
SoTe kuntayhtymä	50,40 %	50,40 %
Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri	4,46 %	4,46 %
Äänekosken Ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	15,37 %	15,37 %
Keski-Suomen liitto	3,20 %	3,20 %

3. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Konserniohjetta on noudatettava konsernin tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä, perussopimuksesta tai osakassopimuksesta muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön kanssa noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta viipymättä konsernijohdolle kirjallisesti.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen johdon lakiin perustuvaa oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen seurauksena on merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai omistajalle.

4. KONSERNIOHJEEN HYVÄKSYMINEN JA KÄSITTELY

Konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Ote konserniohjeen hyväksymistä koskevasta käsitte-lystä toimitetaan Saarijärven kaupunginhallitukselle.

5. KONSERNIN OHJAUS JA JOHTAMINEN

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus-

ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konserni johdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konsernijohto ja sen tehtävät ja toimivalta on määritelty Saarijärven kaupungin hallintosäännössä. Kaupunginhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta Saarijärven kaupungissa, arvioi omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käyttää omistajan valtaa konserniyhtiöiden yhtiökokousedustajien ja hallituksen jäsenten valinnassa.

6. EDUSTAJAT TYTÄRYHTEISÖJEN HALLINTOELIMISSÄ

Omistajan keskeisiä vaikuttamismuotoja yhteisön toimintaan on edustajien valitseminen yhteisöjen hallinto- ja päätöksentekuelimiin.

6.1 Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten valinnassa huomioitavat seikat

Hallintosäännössä määritelty toimielin päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallitukseen nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallitusten jäsenten valinnassa kiinnitetään lisäksi huomiota jäsenten riippumattomuuteen ja mahdollisten eturistiriitojen vaikutukseen yhteisön hallituksen toimintaan. Eturistiriitoja voi olla esimerkiksi tytäryhteisön kanssa kilpailutilanteessa toimivalla yhteisöllä. Myös yhteisön sisäiset esimies-, alais- ja toimeksiantosuhteet voivat aiheuttaa eturistiriitoja, mikä on huomioitava hallitusten valinnassa.

Eryteisesti markkinoilla toimiminen ja kannattavan liiketoiminnan johtaminen edellyttävät hallituksen jäseniltä yhteisön toimialan talouden ja liiketoiminnan tuntemusta. Lähtökohtana on, että hallituksen jäsenillä on oltava kyky tasavertaiseen keskusteluun yhtiön toimivan johdon kanssa.

Hallitusten kokoonpanossa huomioidaan myös yhteisön toimiala ja toiminnan laajuus sekä yhteisön strateginen merkitys kaupunkikonsernissa.

Konserniyhtiöiden hallitukseen valittujen jäsenten tulee perehtyä osakeyhtiölain hallituksen jäsenten tehtäviä ja vastuita koskeviin säädöksiin sekä niihin osakeyhtiölain säädöksiin, joiden tunteminen on välttämätöntä hallituksen tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Tytäryhteisön palveluksessa olevaa työntekijää ei voida nimetä omistajan edustajana saman tytäryhteisön hallitukseen.

6.2 Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten valintamenettely

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajat yhteisöjen yhtiö- ja kuntayhtymäkokouksiin.

Kaupunginhallituksen nimeämät yhtiö- ja kuntayhtymäkokousedustajat valitsevat jäsenet ko. yhteisöjen hallitukseen. Kaupunginhallitus antaa näille edustajille ohjeet tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimeämiseksi. Ohjeissa perustellaan yhtiön hallituksen jäseneksi valittavien riittävä talouden ja liiketoiminnan asian-
tuntemus.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kokouskutsut kaupungille riittävän ajoissa, jotta kaupunginhallituksella on mahdollisuus antaa edellä todetut ohjeet.

6.3. Yhtiön hallituksen tehtävät

Tytäryhteisön hallituksen tehtävänä on osakeyhtiölaissa asetettujen tehtävien lisäksi edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua sekä huolehtia siitä, että kaikkien osakkeenomistajien edut tulevat tasapuolisesti huomioonotetuiksi. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja.

Yhtiön hallituksen on huolehdittava, että sillä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä strategia, jonka toteutumista seurataan, arvioidaan ja raportoidaan säännöllisesti ja riittävän usein.

7. TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINNAN SEURANTA

7.1. Raportointi

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan konsernijohtolle konsernijohtoon määräämällä tavalla. Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle muulloinkin, kun yhteisön toiminnassa on havaittavissa poikkeamia yhteisölle asetetuista tavoitteista tai, kun yhteisön toiminnassa on suunnitteilla tai muuten tiedossa yhteisön kokoon nähden merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia muutoksia.

Liikesalaisuuksia ja muita salassa pidettäviä tietoja tulee käsitellä siten, että ne eivät joudu sivullisten tietoon. Tytäryhteisön toimittaessa kaupungille salassa pidettäviä tietoja sisältäviä asiakirjoja, sen on tehtävä asiakirjoihin salassapitoa koskeva merkintä.

7.2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tytäryhteisöt noudattavat Saarijärven kaupunginvaltuuston 3.3.2014 hyväksymää Saarijärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjaa.

Tytäryhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla on riittävän sisäisen valvonnan järjestäminen.

Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle hallituksensa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

7.3. Kaupungin yhteyshenkilöt

Kaupunginjohtajan tai hänen mahdollisesti nimeämiensä yhteyshenkilöiden tehtävänä on seurata tytäryhteisöjen toimintaa.

7.4. Tytäryhteisöjen tilintarkastajat

Tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

7.5. Tytäryhteisön neuvotteluelvoite

Tytäryhteisön on ennakkoon asian valmisteluvaiheessa hankittava konsernijohdon kirjallinen ennakkokäsitys seuraavissa asioissa:

- 1) liiketoiminnan merkittävä tai poikkeuksellinen laajentaminen;
- 2) merkittävä tai poikkeuksellinen investointi;
- 3) yhtiöjärjestyksen muuttaminen;
- 4) osakeanti tai muu pääomarakenteen muuttaminen;
- 5) liiketoiminnan myynti, kiinteistön myynti yli 20.000 euron kauppahinnalla tai muu olennainen liiketoiminnan uudelleenjärjestely;
- 6) merkittävä lainanotto tai vakuuden antaminen;
- 7) hakeutuminen selvitystilaan tai konkurssiin;
- 8) vaikutuksiltaan merkittävän oikeudellisen prosessin aloittaminen;
- 9) toimitusjohtajan valinta ja palkkaus sekä toimitusjohtajalle maksettavat muut taloudelliset etuudet;
- 10) sopimuksen tai muun sitoumuksen tekeminen, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa konsernirakenteen muuttumisen;
- 11) muu yhtiön tulokseen, pääoman tuottoon tai riskiin olennaisesti vaikuttavatapahtuma;
- 12) toimenpide, joka olennaisesti vaikuttaa kaupungin asemaan tai sen vastuisiin

Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Tytäryhteisön hallitus ja toimiva johto kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhteisön johtamisesta.

7.6. Esteellisyys kuntakonsernissa

Hyvään hallintotapaan kuuluu, että kunnan tytäryhteisöjen asioita kunnan hallinnossa käsiteltäessä noudatetaan hallintolakia ja muita menettelytapasäännöksiä.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan virkamies (viranhaltija tai luottamushenkilö) on esteellinen, jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä, toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Mikäli esimerkiksi konsernijohtoon kuuluva kunnanhallituksen jäsen tai kunnanjohtaja on tytäryhtiöiden hallituksen jäsen, hän on esteellinen käsittelemään kunnanhallituksessa asioita, joissa tytäryhtiö on asianosainen tai sille on mahdollisesti odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa asian käsittelystä. Mikäli hallintosäännöllä on laajennettu konsernijohtoon määritelmiä, esteellisyysäännökset koskevat näin määriteltyä konsernijohtoa. Tytäryhtiöiden hallituksessa esteellisyys koskee tilanteita, joissa kysymys on hallituksen jäsenen ja yhtiön välisestä sopimuksesta tai yhtiön ja kolmannen välisestä sopimuksesta, jos hänelle on odotettavissa siitä olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa.

Hallintolain 28.1.§:n 5 kohtaa ei sovelleta kunnan luottamushenkilöön, viranhaltijaan tai työntekijään, jos tämä on mainitussa lainkohdassa tarkoitettussa asemassa kunnallisessa liikelaitoksessa tai kuntayhtymässä. Liikelaitoksen johtaja ja johtokunnan jäsenet sekä kuntayhtymän johtaja ja hallituksen jäsenet ovat kuitenkin esteellisiä, jos kunnan edut ovat ristiriidassa liikelaitoksen tai kuntayhtymän etujen kanssa taikka asian tasapuolinen käsittely edellyttää, ettei henkilö osallistu asian käsittelyyn.

8. KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kaupunginhallituksen määräämin tavoin ja aikataululla raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto tai muu konsernijohtoon määrittelemä taho antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

9. RAHOITUS

Konsernin rahoitushuollossa tulee hyödyntää kaupungin hyvää luottokelpoisuutta ja pyrkiä saamaan volymietoja. Rahoituksen ja sijoitustoiminnan tulee olla kustannustietoista.

Lainarahoitusta tarvittaessa tytäryhteisöjen tulee neuvotella kaupunginjohtajan tai talous- ja hankintajohtajan kanssa ennen lainatarjousten pyytämistä.

Kaupunki voi emoyhteisönä myöntää takauksia tytäryhteisöjen ottamille lainoille, mikäli tämä vaikuttaa alentavasti rahoituskustannuksiin. Jokaisesta takauksesta valtuusto tekee päätöksen erikseen. Ellei valtuusto takausta myöntäessään muuta päätä, takauksen vastavakuutena vaaditaan vakuus, joka kattaa taatun lainan pääoman ja 3 vuoden korot takauksen myöntämishetken korkokannan mukaan laskettuna.

10. HENKILÖSTÖPOLITIikka

Tytäryhtiöiden henkilöstöpolitiikan tulee olla peruslinjoiltaan kaupungin henkilöstöpoliittisen ohjelman ja tehtyjen päätösten mukaista.

Henkilöstöratkaisuja tehtäessä tulee konserniyhteisöjen huomioida mahdollisuudet konsernin sisäiseen henkilöstön siirtoon.

Palkkauksessa ja muissa palvelussuhteen ehdoissa noudatetaan yhtenäisiä periaatteita kaupungin kanssa.

Konsernin keskitetty henkilöstökoulutus on myös tytäryhteisöjen käytössä.

Merkittävistä henkilöstöpoliittisista linjauksista tytäryhteisöjen tulee keskustella kaupunginjohtajan tai hallinto- ja henkilöstöjohtajan kanssa.

11. HANKINNAT

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) velvoittaa myös kuntien määräysvallassa olevia yhteisöjä kilpailuttamaan hankintansa ko. hankintalain mukaisesti. Konsernin sisäisiä hankintoja suunniteltaessa tulee myös ottaa huomioon hankintalain sidosyksikköhankinnoille asettamat reunaehdot.

Tytäryhteisöt noudattavat vahvistettuja Saarijärven kaupungin hankintaohjetta sekä Saarijärven kaupungin hankintojen yleisiä periaatteita.

11.1. KONSERNIN SISÄISET HANKINNAT JA PALVELUT

Konserniin kuuluvien yhteisöjen tulee tukipalveluja (esimerkiksi hallinto-, taloushallinto-, tietohallinto-, materiaali-, ateria-, tilapalveluja) hankkiessaan selvittää konsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Kunnan sidosyksiköiden väliset hankinnat sekä sidosyksikön mahdollisuus hankkia emokunnaltaan on selvitettävä hankintalain osoittamissa rajoissa.

Kaikissa hankinnoissa on kuitenkin aina huomioitava hankintalainsäädäntö ja sen mahdollisesti asettama kilpailuttamisvelvollisuus. Hankintoja suunniteltaessa on huomioitava mahdollisuus kilpailuttaa konsernin erikseen määritellyt hankinnat yhtenä kokonaisuutena tai esimerkiksi siten, että kunta yksittäistapauksessa tai hankintaohjeilla määrittelee, että konserniohjauksen kautta myös sen omistuksessa olevat yhtiöt tulevat käyttämään kunnan kilpailuttamaa hankintasopimusta.

12. TIEDOTTAMINEN JA TIETOJENSAANTIOIKEUS

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön tai säätiön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tai säätiön on informoitava kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisössä hallitus ja toimitusjohtaja tai vastaava sekä kunnan puolella konsernijohto.

Yhteisöjen on huolehdittava myös siitä, että kunnan tiedottamisesta vastuullisilla henkilöillä on yhteisöjen tiedottamisesta riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa. Tarvittaessa tiedottaminen on järjestettävä yhteistyössä kunnan tiedottajan kanssa (esim. kriisiviestintä, muihin konsernitoimintoihin vaikuttavat asiat). Tytäryhteisöt voivat tarvittaessa käyttää tiedottamisessa myös kunnan internetsivuja.

Milloin yhtiöllä on asiakkanaan kuntalaisia, yhtiön toiminta on laajaa tai yleistä mielenkiintoa herättävää, yhtiön on huolehdittava, että yhtiössä on laadittu vuosikertomus, joka on yleisesti saatavilla.

Kuntalain 83 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan konserni johdolta konserni johdon hallussa olevia kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tytäryhteisöt antavat pyynnöstä konserni johdolle tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaamiseksi.

Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset viestinnän periaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset. Ennen tietojen antamista tytäryhteisön hallituksen tai toimitusjohtajan on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

13. HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA KONSERNIYHTEISÖISSÄ

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä kaupunkikonsernin yhteiset hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet. Niillä varmistetaan, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kuntien omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisu- turvaten.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan ohjeen hyväksyy hallintosäännössä määritelty toimielin ja tytäryhteisöjen hallitukset. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitustyöskentelyssään

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

13. TARKEMMAT MÄÄRÄYKSET

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja antavat tarvittaessa tarkempia määräyksiä konserniohjeen soveltamisesta.

14. VOIMAANTULO

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.1.2018 ja se korvaa valtuuston 28.4.2008 hyväksymän konserniohjeen.